

SENNÁ RÝMA SE ZÁNĚTEM SPOJIVEK

In: zdravotní noviny Váš OSOBNÍ LÉKAŘ, srpen 2007

Uprostřed léta, když jsou stromy již odkvetlé, začínají kvést trávy a pak i různé byliny. Ucpaný nos, slzíci oči, kýčání a svědění jsou příznaky civilizačního onemocnění nazývaného „sezónní alergická rýma“ nebo „polinóza“, která postihuje více než 10% populace. U senné rýmy je alergickým zánětem postižena sliznice nosu, hrtanu a očí, které svědí a doslova z nich „teče“ vodová čirá tekutina.

Onemocnění je podmíněno chybnou imunologickou reakcí I. typu (zprostředkovanou obrannými krevními bílkoviny - imunoglobuliny třídy Ig E) na alergeny obsažené v pylových zrnech. Alergeny pocházejí z větroprašných rostlin opylovaných vzduchem, uvolňujících množství pylů, roznášených prouděním vzduchu na velké vzdálenosti. Pylové zrno může obsahovat více druhů alergenů. K senné rýmě se zánětem spojivek dnes nedochá-

zí ani tak po kontaktu se senem (s výjimkou pylu bojínku lučního), a není při ní horečka. Z trav alergizují pýr, psineček, kostřava, psárka, ovsík, jílek, bojínek, srha, lipnice, chundelka, medyněk, sveřep a z obilí žito, ječmen, pšenice, oves. Pylová sezóna trvá až do podzimu při květu plevelů - pelyněk, ambrózie, dále merlík, jitrocel, šťovík a celík - a končí s prvními přízemními mrazy v říjnu. K tomu, aby se nos uvolnil a ustoupil vodnatý výtok, pomáhají antihistaminika. V souvislosti s užíváním antihistaminik typu astemizolu a terfenadinu ale byly u malého zlomku procenta takto léčených nemocných zjištěny poruchy srdečního rytmu. Nejnověji vyvinutá bezpečná metoda léčení alergické rýmy, spočívá v užití speciálních antihistaminik, které lze vstříkovat na sliznici s alergickým zánětem. Některé z těchto antihistaminik 2. generace, například azelastin (allergodil), který se

aplikuje 2x denně, jsou k dispozici jako nosní sprej či oční kapky. Účinně ulevují od alergických příznaků rýmy a zánětu očních spojivek a přitom - na rozdíl od antihistaminik v tabletách - nemají celkové nežádoucí účinky jako léky podávané ústy. Předepíše je lékař. azelastin, syntetický derivát ftalazinonu, je silné, dlouho působící antihistaminikum 2. generace se selektivními účinky, brzdící tvorbu nebo uvolnění chemických zprostředkovatelů alergické reakce - mediátorů - účinných v časně a pozdní fázi alergických reakcí (např. látky leukotrieny, histamin, inhibitory PAF a serotonin). Pro lokální problém tedy existuje okamžitě účinné lokální řešení: jednoduchá aplikace šetrného antihistaminika, které je vodným roztokem - nemusí se třepat a neobsahuje benzaikonium, a má nástup účinku mezi 3 - 15 minutami a lze je tak používat pouze při potížích.

